

REKORDNO PLEZANJE TREH LJUBLJANSKIH »ŽELEZNIČARJEV«

EDINI EVROPSKI SMERI V KANADI

BOJAN POČKAR

Skalno gorovje Kanade smo si konec lanskega junija izbrali za cilj morda tudi zato, da doživimo plezanje in pustolovščino v prvobitni, neokrnjeni naravi. Več kot tisočmetrske ledne in kombinirane stene Mt. Tempła, Mt. Assiniboina in drugih pa so ponujale prvorazredne cilje. Mini odpravo smo sestavljali Bojan Počkar, Bojan Pograjc in Nejc Škof, vsi trije člani AO Železničar iz Ljubljane.

Polet do Toronta je več ali manj minil v navdušenju, ki te zajame, ko greš nekam daleč in v neznano. Po nekaj zapletih smo se že naslednji dan peljali z najetim chevroletom proti zahodu, proti 4000 kilometrov oddaljenim ciljem. Čez 45 ur smo bili že tam; bili bi pa še hitrejši, če nas ne bi kar naprej ustavljali policaji, češ da vozimo prehitro.

Nekaj dni pozneje sva z Nejcem že pod južno steno Yamnuske (2405 m). Prepotena in zadihana morava najprej počakati več kot pol ure, da se zdani in da sploh vidiva oprimke. Vstopiva, ne da bi se zavedla lepote sončnega vzhoda.

Po dobrih petih urah plezanja sva bila na vrhu in pod nama je bilo 400 metrov povsem navpične stene. To je bilo enkratno plezanje v čvrsti skali, ki naj bi bila apnenec, ves čas sva bila popolnoma izpostavljena, težave so pa take, da se jih dá z malo truda preplezati »na pogled« — seveda, če si dobro pripravljen. To pa še ne pomeni, da se ti včasih ne tresejo noge — in včasih bi pod sabo res rajši videl svedrovec kot pa zatič. Drzno linijo mimo streh sva imenovala »S sončne strani Alp«. (Novejši plezalski rek pravi: Povej mi, kako si imenoval smer in povem ti, kdo si!)

V ENEM DNEVU ČEZ STENO

Čez dva dni zvečer si že vsi trije urejamo bivak pod več kot tisočmetrsko severno steno Mount Tempła (3543 m). Vso noč si med nemirnim spancem lahko ogledujem njegove ozebničke in izrazit steber, kjer naj bi potekala naša nova smer. Ko je treba vstati, spim najlepše — kot vedno. Vstopimo nekaj ur pred svitom: brez bivak opreme, skoraj brez hrane, s samo dvema litroma tekočine. Lahki smo in hitri. Prvih 700 metrov ozebnika plezamo nenavezani kljub slabemu, krhkemu ledu in mehкому snegu. Naklonina ni prehuda, ponekod 75°, drugače pa okoli 60°. Po dobrih treh urah smo že pod stebrom, sledovi pe-

Slovenska direktissima v severni steni Mount Tempła

Foto: Bojan Počkar

klenskega tempa pa se nam že poznajo na obrazih. Najprej opravimo s štirimi raztežaji kombinirane plezarije; ves čas damo dereze dol in gor. Naporno je in ves čas na meji padca, kar potrjuje tudi moja tri- in osemmetrska poleta. Navzgor pa je samo še navpična, marsikje požlejana skala. Odločimo se: plezal bom v plezalnikih, Pograjc in Nejc pa mi vzameta vso ledno opremo in žimarita. Tako dosežemo kar največjo hitrost, saj prvi in tretji v navezi plezava istočasno.

Na levi se nekajkrat poderejo seraki in prav veseli smo, da smo spremenili prvotni načrt in da sedaj plezamo v steburu.

Težave so ves čas enakomerne — šesta in sedma stopnja z odstavki tehničnega plezanja. Ko smo samo še nekaj raztežajev pod vrhom, sem že utrujen; popušča mi koncentracija in naredim samo provizorično varovališče. Imam svedrovec, pa se mi ne ljubi vrtati. Ko Nejc prižimari skoraj do mene, se spulita dva klina in oba padeva kakšne tri metre; zadrži naju spodnji varovalni klin. — Neprijetna situacija,

ni kaj, še posebno, ker šele čez nekaj časa ugotovim, kaj se je pravzaprav zgodilo. Če prej nisem videl razpok za kline, jih po padcu kaj kmalu odkrijem in naredim zanesljivo varovališče.

Ko popijemo skoraj ves maratonik in pojemo tistih nekaj rozin, plezam naslednje raztežaje kot prerojen. Vedno pridem na varovališče segret in prepoten, preden pa začnem plezati naslednji raztežaj, že ves drgetam in noge mi drevenijo. Priganjam tovariša, kajti bojim se ozeblin na nogah.

Po 16 urah smo na robu stene. Vriskamo, se režimo, objemamo — popolnoma se nam utrga. Kanadski prijatelji so nam na pikniku nekaj dni prej namignili, da je nemogoče smer splezati v enem dnevu. Mi pa smo jim odvrnili, da ne zaupamo njihovemu vremenu niti za dva dni. Ker takrat z Nejcem tudi nisva jedla mesa in ga je Pograjc jedel za vse tri, smo bili verjetno videti kaj čudna družčina in so nas morda tudi zato malo čudno gledali. Smer smo zaradi premočrtnosti imenovali »Slovenska diretissima«.

Sestop je bil poglavje za sebe; vsekakor pa je držalo tisto o vremenski napovedi. Vreme ni zdržalo, dobil nas je sneg in dež, tako da je bilo kar prav, da smo splezali tako hitro. Če sem čisto iskren, tudi sicer nimam rad težkih nahrbtnikov in bivakov, uživam pa v hitrem in tekočem plezanju, pa četudi je na meji in četudi pridem v dolino pet kilogramov lažji. To-liko sem namreč izgubil na turi v Mt. Templu, Nejc in Pograjc pa ne veliko manj.

NA ROBU SMRTI

Po teh dveh smereh, ki sta bili prvi prvenstveni smeri katerihkoli Evropejcev v Kanadi, so se nam apetiti povečali. Vendar nas je v »bazo« prikovalo več kot štirinajstnevno nestabilno vreme.

Izmed nekaj poskusov naj omenim še poskus v Mt. Assiniboinu. Po dveh dneh dostopa in prehojenih 35 kilometrih smo bili pod tisočmetersko vzhodno steno. Vreme je bilo idealno, vendar pretoplo, mi pa premalo motivirani. Zaradi objektivnih nevarnosti in serakov, ki so se podnevi podirali, bi morali plezati le ponoči, ko je mraz in vse miruje. Vendar pa za nekaj-nočno plezanje nismo imeli ne hrane, pa tudi volje ne. Zato smo prenočili v bivaku pod severno steno, zjutraj je Pograjc odšel po normalnem pristopu na vrh, z Nejcem pa sva sestopila v dolino.

Sestopala sva po težavnejši varianti, po ozkem, strmem ozebniku, brez rokavic, brez derez, brezskrbno, kot da je ves svet najin.

Naenkrat zdrsnem; poskušam se zaustaviti s cepinom, vendar je sneg premehek. Pridobivam hitrost in zavem se, da gre peklenko zares. S cepinom zadenem

v ledeno ploščo, vrže me v zrak, me obrne — in sedaj že drvim z neverjetno hitrostjo. Letim naravnost v balvan, ki je na sredi ozebnika kakšnih sto metrov pod mano. Če priletim v njega, se bom raztreščil...

Ne, nočem umreti zaradi ene same preklete napake, nočem umreti tako mlad, nočem!

Zaradi hitrosti ne vidim nič, s plavalnimi gibi pa se poskušam prevaliti proti desni. Morda mi je pomagalo to, še verjetneje pa sem imel neverjetno srečo. Nejc, ki je zgrožen opazoval mojo »akcijo«, je povedal, da sem balvan zgrešil le za pol metra.

Ozebnik se spodaj izteče in na moreni sem se ustavil ves obtolčen, raztrgan in komaj pri zavesti. Po kuloarju sem se kotalil več kot tristo metrov in ko sem na moreni vstal, sem najprej sklenil, da je z mojim plezanjem konec. Potem pa sem zlezal skupaj in se nekaj minut boril, da sem ostal pri zavesti. Roke sem imel vse mehurjaste od ozeblin, vse me je bolelo, bal sem se, da imam kakšne notranje poškodbe.

Toda nič ni bilo; čez eno uro sva se z Nejcem podala na tistih nesrečnih 35 kilometrov marša.

Čez tri dni pa smo spet plezali...

KANADSKO SKALNO GOROVJE:

— 28. 6. 1988: Južna stena Yamnuske (2405 m) — »S sončne strani Alp« — prvenstvena smer, VII/VII—, 400 m; Nejc Škof, Bojan Počkar

— 1. 7. 1988: Severna stena Mount Temple (3543 m) — »Slovenska diretissima« — prvenstvena smer, VII—, A2, 75/60, 1070 m; Bojan Počkar, Bojan Pograjc, Nejc Škof. — Ponovili smo še nekaj klasičnih smeri v Yumnuski, poskusili tudi v severni steni Mt. Bobsona, ki je najvišji vrh Kanadskega Skalnega gorovja, vendar je bilo vreme izredno slabo. Bojan Pograjc je sam ponovil Chouinardov ozebnik v Mt. Fayu.

***

Bojana Počkarja, vrhunskega alpinista, je za to plezanje opremila s plezalno opremo športna trgovina TECNO SPORT, Via Combi 20, Trst.

Bolgari na vrhu Amerike

Desetčlanska skupina bolgarskih alpinistov, ki jo je vodil Krasimir Georgiev, je lanskega junija opravila prvi bolgarski vzpon na Mount McKinley (6193 m). Med osvajalci vrha je bila tudi ženska, Mariana Maslarova. Za Nikolaja Petkova je bil to že četrti najvišji vrh različnih celin. Pred tem je že stal na Mount Everestu, Aconcagu in Elbrusu.

Jn